

Θέμα : Διάλυση της Βουλής και προκήρυξη εκλογών

A. Διάλυση της Βουλής

Το απώτατο όριο διάρκειας της τετραετούς θητείας της παρούσας Βουλής (άρθρ. 53 παρ. 1 Συντ.) είναι η Πέμπτη 21η Σεπτεμβρίου 2000, αφού οι τελευταίες βουλευτικές εκλογές διενεργήθηκαν την 22α Σεπτεμβρίου 1996. Την Παρασκευή 22 Σεπτεμβρίου επιβάλλεται, κατά το Σύνταγμα, να διαλυθεί η Βουλή και να προκηρυχθούν εκλογές για την Κυριακή 22 Οκτωβρίου 2000, προκειμένου να αναπτυχθεί με άνεση το χρονοδιάγραμμα της εκλογικής διαδικασίας. Από τις ημερομηνίες αυτές μπορεί να γίνουν μικρές παρεκκλίσεις (2-3 εβδομάδων) χωρίς, κατά την ορθότερη άποψη, να δημιουργείται πρόβλημα.

B. Πρόωρη διάλυση της Βουλής

1. Η δυνατότητα πρόωρης διάλυσης της Βουλής σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 41 παρ. 2 Συντ. καλείται “κυβερνητική διάλυση”, διότι η σχετική ευχέρεια - μετά την αναθεώρηση του 1986 - αναγνωρίζεται αποκλειστικά στην Κυβέρνηση, μπορεί δε να αποφασισθεί οποτεδήποτε.

2. Η Βουλή διαλύθηκε ως τώρα πρόωρα, προκειμένου να ανανεωθεί η λαϊκή εντολή και να αντιμετωπισθεί εθνικό θέμα εξαιρετικής σημασίας, τέσσερις φορές (άρθρο 41 παρ. 2 Συντ.) : το 1977, το 1985, το 1993 και το 1996. Τις δύο πρώτες υπό την ισχύ του αρχικού Συντάγματος 1975 και τις δύο τελευταίες υπό την ισχύ της αναθεωρημένης μορφής του.

3. Λαβή επίκλησης και εφαρμογής της διάταξης έδωσαν τα ακόλουθα εθνικά θέματα :

1977 : “ Η τύχη του κυπριακού ελληνισμού”, “η επικίνδυνη διένεξη με τη γείτονα Τουρκία” και “η ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα”.

1985 : Η Αναθεώρηση του Συντάγματος, “το Κυπριακό”, “η πορεία των σχέσεών μας με την Τουρκία”.

1993 : “Οι εξελίξεις στον χώρο της βαλκανικής και ιδιαίτερα στο θέμα των Σκοπίων”, το θέμα της Κύπρου, “η ανάληψη από την Ελλάδα της Προεδρίας της

Ευρωπαϊκής Κοινότητας το πρώτο εξάμηνο του 1994” και “η πορεία της ελληνικής οικονομίας”.

1996 : “Ο ριζικός εκσυγχρονισμός της οικονομίας και της κοινωνίας” εν όψει της ευρωπαϊκής ενοποίησης”, η ανάληψη “πρωτοβουλιών στα Βαλκάνια που θα εμπεδώσουν τη συνεργασία και την ειρήνη και θα κατοχυρώσουν τα ελληνικά συμφέροντα” και η “προάσπιση των εθνικών δικαίων στην Ελλάδα και την Κύπρο”.

4. Από την πρακτική που διαμορφώθηκε προκύπτουν τα εξής:

- α) Κατά κανόνα προβάλλονται περισσότερα εθνικά θέματα,
- β) συνηθέστερη είναι η επίκληση εξωτερικών θεμάτων, ενώ
- γ) η επίκλησή τους γίνεται συνήθως κατά τρόπο συμβατικό.

Με δύο λόγια, η επιλογή των θεμάτων καθορίζεται από την Κυβέρνηση με γνώμονα ιδίως την περιρρέουσα πολιτική συγκυρία.

Αθήνα, 27 Δεκεμβρίου 1999

Dis.H/OIT/DialisiVoulis.doc/27.12.99/p.1/md